

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Direcció: Secretaria Científica

L'any 2003, la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'IEC (OR-IEC). L'OR-IEC és un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats de Recerca, Desenvolupament i Innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laboradora, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents, facilitant-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic.

Portal web Meridià i xarxes socials

Meridià (Mesurament de la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació) és el portal web de l'OR-IEC (*meridia.iec.cat*). L'abast cronològic comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R+D+I desenvolupades a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra i s'estableixen comparacions a escala estatal i internacional. Per a organitzar i comparar les dades, l'OR-IEC

disposa d'una trentena de classificacions científiques, tecnològiques, socioeconòmiques i geogràfiques. Aquestes classificacions poden evolucionar (versions) i establir relacions entre si (equivalències).

Les dades de Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etcètera.

El coneixement recopilat engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis).

Els continguts del portal s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.), enllaços web i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una detallada explicació metodològica, amb el contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès. En el curs 2014-2015, s'han actualitzat dotze informes estadístics i noranta-cinc documents.

En aquest període s'ha continuat treballant en l'accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més elevat possible d'usuaris no especialitzats. En aquest sentit, Meridià disposa d'una nova interfície gràfica que permet consultar alguns informes estadístics en forma de taules, gràfics i mapes. Aquestes representacions aporten una perspectiva visual i geogràfica a l'actual accés per períodes temporals, dimensions i indicadors.

Des de principis de l'any 2010, l'OR-IEC també disposa d'un blog a Internet (<http://blogs.iec.cat/observatori>), els objectius del qual són comentar la informació disponible al portal web, difondre les novetats més destacades de les diferents àrees (convocatòries, congressos, informes, etc.) i establir un canal de comunicació amb la comunitat científica. La subscripció del blog permet conèixer la informació actualitzada de manera ràpida i eficient i, des del mes de setembre de 2011, l'OR-IEC envia als usuaris interessats un butlletí electrònic mensual amb les entrades publicades (al curs 2014-2015 s'han publicat 275 notícies i comentaris especialitzats).

De manera conjunta, el portal Meridià i el blog de l'OR-IEC han rebut 46.000 visites, amb 259.000 pàgines vistes, al llarg del curs 2014-2015.

Finalment, el canal de l'OR-IEC a la xarxa social Twitter ([@IEC_ObsRecerca](https://twitter.com/IEC_ObsRecerca)) ha arribat als 2.300 seguidors.

Reports de la recerca a Catalunya: 3a edició (2003-2009)

Actualment, l'OR-IEC treballa en la preparació de la tercera edició dels informes, que estudiarà l'evolució de la ciència catalana en el període 2003-2009. Així, el Consell Permanent de l'IEC, en la reunió tinguda el dia 15 de setembre de 2011, va considerar convenient iniciar la tercera edició dels *Reports*, l'abast de la qual són les activitats d'R+D+I del setenni 2003-2009 desenvolupades a Catalunya, amb comparacions estatals i internacionals. Els treballs de redacció d'aquesta edició es van iniciar a final del 2011 i els informes es van començar a presentar, de manera esglaonada, a final del 2012. En el curs 2014-2015, s'han presentat l'*Informe de nutrició i bromatologia i tecnologia d'aliments*. Així, resten pendents cinc dels trenta-un reports previstos: arquitectura i urbanisme, dret, lingüística i ciències del llenguatge, pedagogia, i veterinària.

Quartes Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2015)

Els dies 21 i 22 de maig de 2015 es van celebrar les JGIC-2015, amb més de dues-centes persones inscrites. El principal objectiu de les jornades era debatre alguns dels aspectes més rellevants d'aquest àmbit, com també presentar i posar en contacte diverses iniciatives dedicades a l'accés i el processament de la informació científica i a les eines tecnològiques. Es

tracta de generar una visió integral i cooperativa de l'àmbit, més enllà de les àrees més consolidades, i que lògicament són objecte d'un tractament freqüent.

Aquestes Jornades s'adreçaren als responsables, gestors i documentalistes dels sistemes d'informació de les universitats i dels centres de recerca, i també als investigadors especialitzats.

El programa de les JGIC-2015 es va estructurar en conferències i taules rodones, i va reunir responsables i experts de diverses institucions: la Generalitat de Catalunya, l'IEC, les universitats, els centres públics d'investigació, les biblioteques, les empreses i les fundacions. La primera sessió inclogué la conferència inaugural d'Isidro Aguillo, del CSIC; dues conferències, «Cura de continguts a biblioteques acadèmiques i de recerca», a càrrec de Javier Guallar, de la Universitat de Barcelona, i «El liderazgo científico de las universidades catalanas desde una perspectiva bibliométrica», impartida per Daniel Torres, de la Universitat de Navarra, i dues taules rodones, «Transferència tecnològica» i «Experiències de suport a la recerca». En la segona sessió participaren Lluís Anglada, del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya, i Enric Canela, de la Universitat de Barcelona, que presentaren la ponència «El Portal de la Investigació de Catalunya: agregant informació de procedència i institucions diverses». També es dugué a terme una taula rodona sobre els sistemes d'infor-

mació en els centres de recerca, moderada per Miquel Àngel Plaza, del CSIC. Finalment, Josep M. Martorell, director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya, pronuncià la conferència de clausura, titulada «La recerca catalana davant els nous reptes i escenaris», i es recolliren les conclusions de les Jornades.

Grup de Treball (GT) Coneixement i Recerca

En funcionament des del mes de maig de 2013, és una iniciativa impulsada per l'IEC i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC) des d'una perspectiva cooperativa i oberta a la participació de tots els bibliotecaris documentalistes especialitzats en el camp de l'R+D+I. Els objectius fonamentals del GT Coneixement i Recerca són els següents:

— Donar visibilitat a la tasca dels bibliotecaris i documentalistes en el camp de l'R+D+I, tant des del punt de vista de la investigació documental com des del suport a les activitats científiques mitjançant biblioteques i centres de documentació. Es pretén generar i difondre un document per posar en relleu els bibliotecaris i documentalistes dins dels equips de recerca.

— Compartir tècniques, procediments i casos pràctics relacionats amb la gestió de la informació i documentació científica des d'una perspectiva global del cicle d'R+D+I.

En darrer terme, la feina del GT Coneixement i Recerca ha de servir per a la millora professional dels bibliotecaris documentalistes, a partir de l'atenció de les seves capacitats i de la generació de materials i línies de formació que els capacitin per a les activitats relacionades amb l'R+D+I.

Durant el curs 2014-2015, el GT Coneixement i Recerca organitzà una trobada el 15 de gener de 2015 a l'IEC. El programa va incloure la xerrada «Comportament informatiu del professorat de les universitats catalanes», a càrrec d'Ángel Borrego, de la Universitat de Barcelona. La trobada també va disposar d'un espai de col·laboració entre els assistents, amb intervencions breus per a compartir projectes, coneixements especialitzats i recursos informatius.

En el marc del GT Coneixement i Recerca, l'OR-IEC va traduir al català i va publicar en línia «El manifest de Leiden sobre indicadors d'investigació».

Convenis i serveis

El 21 d'abril de 2015 va finalitzar l'acord de col·laboració per a l'anàlisi del sistema de gestió de les dades de recerca de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona).

D'altra banda, a finals de l'any 2015 es va signar un acord de col·laboració amb l'Obra Social La Caixa per a realitzar la primera fase d'un projecte d'indicadors per a avaluar els centres i projectes de recerca finançats per aquesta institució.

Finalment, l'OR-IEC ha iniciat la coordinació de tasques de redacció de l'*Informe de la recerca en informació, documentació i arxivística a Catalunya (2000-2013)*. Des d'una perspectiva quantitativa i integradora —hi col·laboren les universitats i les associacions professionals de l'àmbit estudiat—, es vol donar una visió global del cicle complet de la recerca descrivint i analitzant tres qüestions bàsiques: les institucions catalanes que investiguen aquest camp; els recursos humans i econòmics disponibles per a fer recerca, i, finalment, els resultats científics derivats de les activitats executades.

Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)

Director: Miquel Àngel Pradilla i Cardona

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de la Presidència de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Les tasques principals que duu a terme són les següents:

— Aplegar la informació existent i analitzar-la críticament.

— Arribar a criteris que facilitin l'avaluació consensual de la situació sociolingüística i les perspectives immediates i a mitjà termini.

— Destriar els factors crucials de l'evolució de la comunitat lingüística catalana.

— Generar sinergies entre els especialistes en estudis de l'ús.

La Xarxa CRUSCAT es vertebrava a partir d'equips de treball. L'estructura dels equips consta d'un director, els membres, els becaris i els investigadors associats.

Durant el curs 2014-2015 es va presentar el *VIII Informe sobre la situació*

de la llengua catalana (2014), que analitza la situació del català en els diferents territoris i el context social, jurídic i polític que afecta la llengua. Elaborat conjuntament amb Òmnium Cultural i la Plataforma per la Llengua, es va presentar el 6 de juliol, en una roda de premsa a l'IEC, en la qual van intervenir Joan Domènec Ros, president de l'IEC; Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural; Mireia Plana, membre de la junta executiva de la Plataforma per la Llengua, i Miquel Àngel Pradilla, director de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC i coordinador de l'informe, que van exposar les conclusions de l'estudi. L'informe constata que la millora dels usos és un dels grans reptes que ha d'abordar la intervenció sobre la llengua, atès el degoteig constant de sentències i resolucions desfavorables a la llengua catalana, especialment en l'àmbit de l'ensenyament, juntament amb la reducció de persones que tenen el català com a primera llengua i la dificultat per a atraure nous parlants.

Per a una informació més detallada sobre l'activitat, consulteu l'adreça <http://blogs.iec.cat/cruscat>.

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor de Protecció de Dades de Catalunya</i> Josep Amat i Girbau
---	---

Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
---	--

Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
---	----------------------

Comissió mixta de seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
---	----------------------

Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	Miquel Zabala i Limousin
--	--------------------------

Consell de Caça de Catalunya del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	Joan Real i Ori
---	-----------------

Consell de Pesca Continental del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	Adolf de Sostoa Fernández
---	---------------------------

---

* Pel Decret 115/2015, del 22 de juny, aquest departament passà a denominar-se *Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació*, i les competències sobre parcs naturals i biodiversitat foren assumides pel Departament de Territori i Sostenibilitat.

Consell de Protecció de la Natura del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	<i>President</i> Joandomènec Ros i Aragonès <i>Secretari</i> Josep M. Armengol Jounou
Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya	Mariàngela Vilallonga Vives (fins al 9.6.2015) Joaquim Arnau i Querol (des del 2.7.2015)
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Carles Miralles i Solà (fins al 29.1.2015) Mariàngela Vilallonga Vives (des del 29.1.2015)
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Agència de Residus del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Serra de Montsant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir
Parc Natural del Cadí-Moixeró del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	<i>Junta Rectora</i> Joaquim Gosálbez i Noguera

* Pel Decret 115/2015, del 22 de juny, aquest departament passà a denominar-se *Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació*, i les competències sobre parcs naturals i biodiversitat foren assumides pel Departament de Territori i Sostenibilitat.

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya*	<i>Junta de Protecció</i> Xavier Llimona i Pagès Lluís Vilar Sais Antoni Palau Jordi Sargatal i Vicens
--	--

---

* Pel Decret 115/2015, del 22 de juny, aquest departament passà a denominar-se *Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació*, i les competències sobre parcs naturals i biodiversitat foren assumides pel Departament de Territori i Sostenibilitat.